

KAMER IN OOSTENDE

BOEKEN VAN KOEN PEETERS

Fijne motoriek (poëzie, 2006)

Grote Europese roman (roman, 2007)

De bloemen (roman, 2009)

Duizend heuwels (roman, 2012)

Miavoye. Op bedevaart naar Paul van Ostaijen (samen met Pascal Verbeken, Koen Broucke en Peter Holvoet-

Hanssen, 2014)

De mensengenezers (roman, 2017)

Koen Peeters

Kamer
in Oostende

Roman

Met schilderijen van
Koen Broucke

2019

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Copyright © 2019 Koen Peeters
Omslagontwerp Dooreman
Illustraties omslag en binnenwerk Koen Broucke,
acryl op doek of papier, 2016-2018
Foto auteur Koen Broos
Vormgeving binnenwerk Aard Bakker
Druk Bariet Ten Brink, Meppel
ISBN 978 94 031 6050 4
NUR 301

debezigebij.nl

*Ik hoop dat u evenveel aan mij denkt als ik aan u.
De gedachte van
vriendschap heeft grote kracht. Ik hoop dat mijn
gedachte u helpt.*

Joseph Roth, in een brief aan Stefan Zweig

*Hoane, moane, suukerkroane,
piempaljoene lijze.
Oender de zij,
potsjekarij,
daansn de piempernelletjes.*

Oostends volksliedje

1

NIETS MOOIERS DAN de stroom bezoekers en toeristen die op hoogdagen in Oostende het station verlaat en de stad in trekt. Ook pakkend: pianomuziek die je op stap in de stad overvalt uit een open venster. Licht in de lucht, zwevend, genereus. In een hotel hoor ik een pianist de kleffe Clayderman naspelen, direct daarna gevolgd door een deuntje van Satie. Ik ben belachelijk ontroerd.

Ik denk aan die ene foto van James Ensor die trots en gewillig poseert aan zijn piano. Niet om te spelen maar om zijn schilderijen te tonen die eromheen, erop, erboven zijn gestapeld en gehangen. Mild kijkt de oude schilder in de lens. Hij lijkt te zeggen: zie mij hier zitten, kijk wat ik heb vericht, ik ben beland waar ik ben geboren.

Zijn piano: een tafel, een toonmeubel, een ezel voor zijn kunst.

Wat is echt, wat is verkeerd of geacteerd? Wat is mooi, wat overdreven? En wat is goed, zodat het ons kan beschermen tegen de levensstormen?

De toeristen stromen, stappen, slenteren uit het station. Zo blij dat ze er zijn. Je ziet hen zo de zeelucht insnuiven. Een man met een plastic draagtas knoopt haastig zijn korte jasje dicht, dat lukt, maar hij zet daarbij zulke stuntelige stappen dat hij bijna omvalt en zich daarvoor zichtbaar geneert. Veel vrouwen ook met grote wijde sjaals zoals meisjes die tegenwoordig dragen. Een met een kalfsbonten jasje, eentje met een lange roze rok en een man zonder verstand. Twee kleine schurkjes. Drie obers van de hotelschool. Een man met een roze opgepompt jasje, nu al dronken. Het Nigeriaanse meisje trekt de hele tijd haar korte rokje lager. Niettemin schrijdt zij als een vlag. En al die anderen, bij ieder van hen verzijn ik scenario's, schuldbekentenissen, vonnissen.

Ik, ik heb alle tijd. Ik, ik wacht nergens op.

Een kleine oudere man staat stil op het trottoir. Hij draagt een ouderwets zwart, tamelijk vettig pak. Nadenkend kijkt hij rond met schichtige blik. Hij lijkt op iets te wachten. Hij loert in mijn richting maar hij ziet mij niet staan, en ineens, met een spastische beweging, schiet zijn linkerbeen naar voren, waardoor zijn hele lichaam het evenwicht verliest. Onhandig trekt hij zijn rechterbeen weer bij. Daardoor stapt hij plots te ver, te snel, te haastig vooruit. Het is een beweging tussen wankelen en stappen, als de eerste stappen van een kind. Nu kan hij niet anders dan opnieuw zijn linkerbeen vooruit gooien, want anders zou hij vallen. Zo, zo begint de man te hollen, en moet hij nu wel verder rennen, op die moeilijke korte benen van hem.

Heeft hij een ernstig fysiek probleem? Is hij geblesseerd, herstellende? Zijn zijn benen pijnlijk ontstoken, loopt hij op kunstbenen? Heeft hij gezopen? Hij holt wel twintig meter verder, als een insect op een oneven aantal poten. Elke beweging die hij maakt, lijkt wel een struikelen. Misschien is dit het vernuftige stappen van een gehandicapte. Zoals een skiër op elegante wijze van een berg af valt. Een gebrekkige, zoals men vroeger onnadenkend zei.

Ik ben vroeg opgestaan in het hotel omdat ik muziek hoorde in mijn slaap. Dramatische, zelfs tragische muziek. Dat was niet zo. Het blijkt het schrapen van metaal over steen; de binnenbouw van de zijvleugel van het treinstation wordt afgebroken. Met een metalen vuist trekt een kraan delicaat aan de muren, versplintert gecontroleerd het glas in de vensters. Niets hoeft gered of gespaard. De kraan smult de binnenkant van het gebouw op. Dan grijpt ze gemeen in het kruis van de houten ramen, en smijt die in de container. Vervolgens begint de kraanman met zijn metalen vingers te duwen. Hij masseert de muren en overtuigt het oude gebouw: ‘Geef maar toe, jij bent moe, geef toe dat je tijd gekomen is.’

Dit is het ritueel waarvoor Oostende zich nooit heeft geschaamd. Ik sta er graag naar te kijken op de afbraakwerken. Bij voorkeur gebeurt het sloopwerk 's ochtends. Rap wordt het puin afgevoerd. Al het lood, zink en andere oude metalen, het houtwerk van de trappen, de ramen, het klein gevaarlijk afval, alles wordt gesorteerd voor de circulaire economie. Er is in deze stad een Scandinavische zucht naar lichtheid, berkenhout en aluminium, muren in blinkend titaniumwit. Verderop in de Zuidstraat beweegt zich al de slang van de betonpomp, ongeduldig. Door inwendige stu-

wing, met een heftige slag, spuwt hij een zware straal beton. Het geweld van de nieuwbouw.

Gisteravond was ik op een Spilliaertreceptie. Alle getoonde kunstwerken kwamen uit privébezit. Iedereen leek iedereen te kennen. Goede vrienden, zeer goede vrienden. Iemand zei: 'De wereld is klein.'

Het applaus voor de speech was beleefd en gemeend geweest. Ik zat tussen oude mannetjes en vrouwtjes, haast dood op een bank. In het midden, daartussen, ik. Schriele dames met diepliggende ogen en een haviksnus, zo slank dat je ze van ernstige ziekten zou verdenken. Ik vroeg me af wie de rijkste van hen was. Dan zag ik hem: een man in een lichtend neonwit hemd met te lange rode das, hij lachte en praatte, maar ondertussen dwaalden zijn blikken over dat publiek van verzamelaars, vrienden. Goede vrienden, oude vrienden. Mannen, grijs en glimlachend als ambassadeurs, met hun uitgelaten vrouwen die de doorgang naar de hapjes blokkeerden. Iemand legde zijn hand amicaal op mijn schouders, maar hij vergiste zich. Hij dacht dat ik iemand anders was.

'Och, excuses.'

'Och, het is niets.'

Daar, op die plek, viel mij op hoe Spilliaert altijd van die ijle lange vrouwen tekende, met lang haar en streng gezicht, gebombeerd voorhoofd. Geen borsten of heupen. Met een kwade, duistere blik.

Een vrouw wurgt een kleine man bij vollemaan.

Een sater met een panfluit doet geiten dansen aan de rand van het bos. Eén geitje danst al, betoverd.

Na de receptie liep ik terug naar het hotel. Ik las er in een roman van Jacqueline Harpman, *Het strand van Oostende*.

Om twee uur werd ik wakker in het zweet. Afkoelen. Ik heb toen wat geschreven. Wat ik opschreef, was verward, beschaamd. Zo kende ik mezelf niet, er leek iets te gaan gebeuren.

Het is nog steeds ochtend. Na mijn werfbezoek loop ik naar de dijk om uit te waaien. Ik loop langs de zee op het harde zand. O, wat hou ik van deze stad met haar zilverige ochtenden. Een deur opent zich; binnenshuis blaft een hond. Een jonge mama op een fiets die praat tegen het kind in het stoeltje achter haar. Ik eet mijn boterkoeken op terwijl ik wandel. Ik bewonder orchideeën voor een raam, als goedkope trofeeën. Al die namen op de houten brievenbuskastjes: wie zou dat och god toch allemaal zijn?

2

JE BENT TOEGEKOMEN, ik had je wel gezien. Dat is normaal, er komen er hier wel meer als jij. Lopen op de dijk, zonnen op het strand, garnaalkroketten eten, ook wel de fameuze Luikse wafels. Dansen in de Lafayette in de Langestraat. 's Nachts naakt zwemmen aan de Sun Beach in Mariakerke, nee, in je blootje in het donker is verboden.

Maar wil je eerst eens komen kijken naar mij?

Kom eerst kijken naar mij. Kijk ook naar de mensen die kijken, zij doen allemaal hetzelfde. Het is niet erg als je straks weer vertrekt maar zie eerst hoe hier al die mensen kijken en mij fotograferen. Ik ben de zee waarnaar iedereen kijkt.

Ik zie je nu wel kijken.

Op het strand staan letters geschreven met een stok. Kun jij het lezen, wat wordt daar precies over mij gezegd?

Je vraagt je af hoeveel mensen hier aanspoelen uit treinen en auto's, in hoeveel huizen van Oostende kleine zeilbootjes voor de ramen staan? En piano's, zodat die muziek opstijgt uit de open ramen. En je somt de vier, vijf, zes pastelkleuren op van deze stad. Waarom noemen ze die brug de Tettenbrug? Je weet soms niet wat je hier ziet.

Wat kom jij hier eigenlijk doen?

Ik heb een kamer voor je klaar. Ik weet niet hoelang je deze keer blijft, maar als je weggaat, weet ik al dat je terugkeert. Want jij stelt vast: je weet niet wat je hier doet en je weet niet wie jij hier bent. Jij zult nog moeten terugkeren, je bent hier nog maar net en je moet al terugkeren. Dat je hier komt zien wie je bent in al je ongeduld, wist je dat? Nee, we zijn er nog niet.

Nee, je bent er nog niet. Als je nu al vertrekt, kan ik niet beloven dat ik je zal missen...

Ik zei: ik kan niet beloven dat ik je dan mis maar...

...ik ben de zee. Ik heb je nodig zoals jij mij nodig hebt. Ik ben een grote spiegel. Ik breng je in de war met een foto die ik van mezelf heb gemaakt, zittend op mijn bed, op dat dekbed in plooiën, in mijn witte lichte nachthemd, slechts de schoot ervan zichtbaar en mijn blote voeten zwevend boven de planken van de parketvloer.

In mij zwemt de pladijs. Ik vermenigvuldig de vissen. Ik ben de zee.

Ik ben je kleine spiegel, je spiegeltje. Spreek ook maar met verkleinwoorden, wij doen dat zo in Oostende, dat vinden wij sympathiek. Doe maar of je thuis bent nu je hier bij mij een kamer betreft.

Wat doe je eigenlijk op je kamer? Wat zit jij daar 's nachts zo te schrijven?

Laat mij meelesen. Pak mij goed vast. Ik heb dat nodig.
Ik zal je missen straks.

Vind je het lastig om mij te vatten? Ik ben niet zomaar te pakken.

Het is niet dat ik je graag zie, maar...

...nee, het is niet dat ik je graag zie, maar...

...wat moet ik doen om in je gratie te raken?

Ik ben de zee, de grote spiegel en als je jezelf niet ziet, komt dat door de mist, dat zilverige waas boven het water. Ik weet zelf niet precies wat dat is, waar het begint en waar het eindigt. Ik heb mezelf niet gemaakt, wie wel, en jij weet niet eens wie je bent. Wie zou ik dan zijn?

Jij mag mij vastpakken en mij ondervragen. Je mag naar mij kijken. Kijk maar, laat het licht maar aan. Kom maar dicht bij mij liggen, schrijvertje, *tiens*, ik dacht even dat jij een schilder was. Kom maar, kom. Slaap nu maar. Ik ben die glimp van wat je even zag. Ook al ben ik wijd en breed, de zee, ik ben die kamer waar je naar verlangt.

Wat is er, hoe gaat het,

hoe staan de zaken?

Wat moet ik doen om in je gratie te raken?

Het is niet dat ik je graag zie,

maar als het zover zou komen dat ik je graag zou zien,

zou jij mij dan graag zien?

Blijf je overnachten? Het is niet zo dat ik op je wachtte,

...maar nu je er bent, hoelang zul je blijven? Kijk maar hoe fijn het is dat je gekomen bent. In Oostende zie je het beter. Zie je het, nu je me ziet?

3

BOVEN BRUSSEL RIJST DE ZON en ze klimt oranje als een sinaasappel omhoog. Steeds meer spat de kleur ervan af, in de koude lucht daarbuiten. Ik wacht, zuchtend. Ik verlang naar belangrijke mannen en vrouwen, de kunst, zeelandschappen, een donkerte. Denk na over een woord als *epifanie*, hoe ons soms iets verschijnt wat groter is dan het lijkt.

Op de radio hoor ik over de storm die gisteren over het land is getrokken. De met veel bombarie aangekondigde januaristorm, die met de flauwe naam Dieter was bedacht, valt al bij al best mee. De storm heeft slechts wat zand weggehaapt. ‘De kustverdediging heeft behoorlijk gewerkt,’ kwekt de minister met hondenogen in de krant. ‘Het Vlaamse strand heeft de klappen opgevangen. Nu moet het strand versterkt, zandkliffen geëgaliseerd, de staketsels hersteld.’

Op mijn werk hou ik vooral van de zonsopgangen, en

hoe dan mijn collega's zwijgend binnentuimelen. Zo meteen komt de hectiek, de beweeglijkheid en de werkstress op de werkvloer die daarmee verbonden is. Dan dat stille samenzitten met de collega's, en niemand vindt dat gek. Het gehoorzame werken, vergaderen, de nota's lezen, er zelf ook bedenken. Zonder opkijken luisteren naar een geroep dat opstijgt in een belendend vergaderlokaal, een vreemdsoortig gedaas van dronkaards in een pub.

Er is hier een stille revolutie aan de gang. Eerst droeg iedereen een wit hemd, een das en een pak, en plots hoeft die das niet meer. Eerst hadden we een prikklok met kartonnen steekkaarten aan de ingang, dan gingen we binnen met een badge, later gebeurde het inloggen via de persoonlijke computer. Nu draagt iedereen een legitimatiekaart aan een lint om de hals, of aan een elastiek aan de riem. Ik doe het nooit, ook al is het verplicht.

Maar als ik naar de kust rijd, waait de werkdag zo zalig weg. De radio zingt in mijn auto en ik bewonder de wolken. Cumuli op een rij als een kindertrein. De wolkschilder schikt en herschikt, vult de avondhemel met een optocht van dolfijnen en schapen. Uit de kieren van de hemel priemt de avondzon, de wolkenranden rozig kleurend. Drie reigers kruisen de snelweg. Ik reis naar de zee, niemand houdt mij tegen.

Ik check in in hotel Masure, en wandel 's avonds nog langs de zee. Ik inspecteer het strand. Ja, er moet weer wat zand gegoten worden. Daarmee bedoelen ze: opzuigen in zee, opspuiten aan land.

Twee of drie keer per jaar rijd ik in mijn eentje naar de zee. Ik ga op hotel in Oostende, ik schrijf een beetje en loop rond in verkoopzalen en tweedehandszaken. Ik begin dan

in de winkel op de Torhoutsesteenweg, met die enorme, obscene Chinese vazen en andere draken in de vitrine. Al de resten van inboedels als gevolg van verhuizingen, scheidingen, sterfgevallen. Familiefoto's die ooit feestelijk ophingen in een woonkamer: grijze of verkleurde mannen, vrouwen, kinderen. Strak gekamd hun haar, het zondagse pak, het familieleven zo harmonieus, onafscheidelijk tot de dood hen scheidt. Wie weet nog wie die mensen waren?

‘Wij maken alles proper,’ luidt het devies van de Ostan-tic. ‘Wij nemen alles mee,’ zegt de baas.

‘Maar wat doe je dan met de rest?’ vroeg ik hem vorige keer.

‘Wat noem jij de rest?’

‘Ik bedoel de spullen die je niet kunt verkopen.’

‘Wat te persoonlijk is gaat naar de allesbrander.’

Ik vind alles al snel heel persoonlijk, maar dat zal aan mij liggen. De baas lijkt me te herkennen van een vorige keer. Hij ziet mij kijken naar zijn donkere schilderijen, onduidelijk gesigneerd met de naam Jespers. Dan volgt meteen een voorstel: ‘Voor alle drie samen drieduizend.’

Vier minuten later is tweeduizend ook al goed.

‘Die groene gebeeldhouwde zetels, prachtig als je daarvan houdt, vier voor duizend.’

Hij houdt me in de gaten, ik durf al niet meer kijken of dingen aanraken.

Ik rijd verder naar de kringwinkel bij de luchthaven aan de Torhoutsesteenweg; daar krijgen zelfs IKEA-meubels nog een laatste kans. Ook grote zware kasten in eikenhout, die staan er over tien jaar nog. Alles is netjes gesorteerd, geprijsd met ouderwetse stickertjes. Vorige keer kocht ik er een boek van Georges Perec, *La Vie mode d'emploi*. In goede

staat, wellicht ongelezen, alleen een uitgegomde, onleesbare naam vooraan erin.

Ja, dat is precies wat ik steeds sterker aanvoel. Ik vind al die reeds gebruikte voorwerpen uiterst persoonlijk. Alsof een mens daarop zijn naam en een datum heeft genoteerd. In potlood: *ik*.

Op een ander object: *En ik ook*.

En wij.

En wij toen.

Telkens in verschillende handschriften, beeld ik mij in, die ik dan op ontroerde wijze tracht te lezen. Ik zie hun sporen er nog altijd in spoken.

In de stad hangt een fijne ochtendmist. Ik drink mijn koffie bij Marcelline in de Weeshuisstraat. Haar koffiehuis is nieuw, nog maar net geopend. Het taartenaanbod staat met krijt op de muur gekalligrafeerd. ‘Het begint te marcheren,’ zegt de jonge vrouw achter de toeg. Ze vraagt me wat ik zoek in Oostende.

Ik doe daar nogal onduidelijk over. Ik zeg haar maar niet dat ik een schrijver ben. Ik mompel iets van psoriasis: rode vlekken op mijn ellebogen, knieën, dat het zeeklimaat weldadig voor mij werkt. ‘Zeewater is wonderbaarlijk, zowel bij inwendig als bij uitwendig gebruik.’

Dat klinkt onsmakelijk, vind ik zelf als ik het zo formuleer. Ook onvriendelijk, ik heb helemaal geen ziektes. Ik excuseer mij en stel mij voor. Zij heet Claudine.

Ze houdt ook veel van tweedehandszaken, veilinghuizen, rommelmarkten in de Oostendse wijken. Haar voorkeur zijn vaasjes en appelblauwzeegroen aardewerk. Ze is ook dol op ingelijst borduurwerk met bloemmotieven, ‘ook al is dat nogal tuttig’, en ouderwetse schelpencomposities.

Ze houdt vooral van alles wat gebruikt en zelfverzonnen is. Als het maar echt geleefd heeft, zegt ze meisjesachtig. Haar koffie is heerlijk. Ik drink er twee.

Dan loop ik richting centrum. Op de Groentemarkt weet ik vlak bij de bekende schelpenwinkel van Pol en Diana een belle-époque-antiquair. Grote rode vazen in de etalage. Ik koop er een Congolees schilderijtje, met daarop een krokodil met vissen. Het intrigeert mij, maar ik kan niet zeggen waarom.

Als ik buitenstap, bots ik bijna op een man. Ik schat hem zo oud als ik, nee, misschien jonger. Dik bruin krullend haar, een vol gezicht, blauwe ogen. Hij lijkt iets te zoeken op het parkeerterrein van het Mijnplein. Wild steekt hij zijn fototoestel boven zich uit en fotografeert dan als bij toeval de omgeving en zichzelf. Het halslint slingert vrolijk achter het toestel aan.

Hij draagt een raar azuurblauw sjaaltje.

Ik loop op hem af, omdat mijn auto vlak bij hem staat. Tastend in mijn broekzak naar mijn autosleutels hoor ik hem zeggen: ‘Onder het Mijnplein liggen ze.’

‘Wie?’ vraag ik.

‘De skeletten.’

Hij kijkt daarbij bloedernstig, speurt in de lucht. Hij constateert: ‘En ze liggen ook op de Visserskaai, in de Witenonnenstraat.’ Methodisch wijst hij nu om zich heen, alsof hij de plek van een misdaad afbakent. Hij zegt: ‘Iedereen werd gedood in die laatste dagen. Het was een catastrofe. Het was het Beleg van Troje zoals door Schliemann beschreven.’

Zenuwachtig loert hij. Hij lijkt menselijke slachtoffers te zien in de ordelijk geschikte personenwagens. Waaronder

de mijne. Hij staart mij aan. Is hij een gek die slechts met zichzelf redeneert? Hij besluit: 'Ik wil de schedels betasten.'

Dit klinkt toch bizar. Omdat hij mij indringend aankijkt, kan ik niet anders dan een gesprek met hem aanknopen. Ik vraag hem wat hem naar Oostende brengt.

Zijn toon is plots anders. Hij antwoordt nuchter, als een wetenschapper, een historicus: 'Het Beleg van Oostende, 1601 tot 1604. Door de Nederlandse Opstand was de stad in handen van rebellen. Honderdvijftigduizend doden op drie jaar. De skeletten bevinden zich hier in de ondergrond.'

Uit zijn schoudertas diept hij een oude brochure op, *Hommage à Ensor*. Hij toont ze me. In de brochure, die hij niet uit handen geeft, beweert een zekere Jean Stevo dat de schilder James Ensor als knaap op een skelettenhoop bots-te. Het was een restant van het Beleg. Misschien had Ensor daar zijn skeletten- en doodskoppenobsessie gehaald.

'Het is maar een hypothese,' zegt de man beheerst. Ja, plots lijkt hij mij verstandig. Hij stelt zich voor als Broucke, schilder van beroep. Hij zet zijn zware bril af, kijkt mij aan vanonder zware wenkbrauwen.

'Kunstschilder, bedoelt u?'

Hij knikt.

'Vandaar die interesse voor Ensor?'

Hij knikt opnieuw. Met zijn zakdoek veegt hij over zijn voorhoofd. 'Er is nog iets. In de *Questionnaire de Proust* noteerde Ensor bij zijn favoriete wapenfeit: de roof van de Sa-bijnse Maagden en jawel, opnieuw dat Beleg van Oostende.'

Broucke lacht nu. Zelf heb ik nog nooit van het Beleg ge-hoord. Ik heb niets met oude geschiedenis.

'Wanneer speelde dat zich af?'

'Begin zeventiende eeuw,' zegt hij. 'Ensor beeldde zich in

zijn schilderijen graag af als schilder-skelet, maar nooit als pianist-skelet. Dat heb ik dan maar gedaan.'

'Hoe bedoelt u?'

'Ik heb hem geschilderd als een skelet dat piano speelt. Ik ben naast schilder en historicus ook pianist.'

Op dat moment wordt hij opgebeld. Vriendelijk schudt hij zijn hoofd, draait zich om en verdwijnt zwaaiend, prattend tussen de auto's van de parking. Hij neemt geen afscheid.

Daarna rijd ik nog naar de Kaïrostraat, die vlak achter het stadhuis ligt. Daar staan nog de oude lantaarns op de straat-hoeken. Ik slenter gewoon wat rond, bestudeer deuren en drempels, kijk binnen in leegstaande huizen. Op de brievenbussen en deurbellen inspecteer ik de namen. Ik maak notities. Naast Neyts wonen Salarzai Sidigkan en Shiawari Khalid. Ik stel me daarbij eenzame, gespannen mannen voor.

In deze bus geen reclame aub.

Alle huizen bekijk ik een voor een, alsof ik ze wil vatten met een camera. Villa Norma in krullende handgeschreven letters op een marmeren tegel, nummer 54, en daarboven een oor van gips (dat zal een of ander kunstwerk zijn), en eromheen is alle verf prachtig gebarsten. Huizen met glanzend groene en gele tegeltjes. Het is de oude vreugde van architecten, aannemers en opdrachtgevers die ik daarin herken en zelfs kan voelen. Op het eind van de Kaïrostraat stapelt een blonde jonge werkman plastic kuipen met bouwafval op de stoep. Ik bewonder hem. Hij doet dat met zo'n gemak, in een wolk van stof, zijn bestofte broek los om de heupen.

Soms betast ik de barstjes in het schilderwerk van ramen en deuren en pulk ze los. Ik verzamel de oude verfschilders in

mijn portefeuille, tussen de geldbiljetten. Even kniel ik zelfs op het trottoir, om de glazen plaat boven een keldergat te bekijken. Oude luchtbelletjes in dat groene glas. Ik weet zelf niet goed waarom ik dat doe, ik ben er op een bepaald moment mee begonnen. Ik verwonder me over het oude groen, het fletse geel dat misschien ooit een krachtig oker was. Wat zoek ik in Oostende? Ik kan het moeilijk benoemen.

Hou ik gewoon van oude verf? Nee, dat is het niet.

Ooit waren hier metselaars, schrijnwerkers, gevelschilders aan het werk, maar die vaklui zijn allang vertrokken en zelfs gestorven. De wijk is vervallen en overgenomen door Alasaad Alsharane, M. Harmoush, jong volk van elders. Een Congolese dame passeert in een vuurrood jurkje.

Hoe is het leven in deze straat geweest? Wie heeft ooit dat zachte groen geschilderd op de rolluiken van nummer 30, wie bedacht die hoge ramen als kerkportalen? Wie metselde de deuren dicht?

Een groepje van vier jongens heeft me al een paar keer zien passeren. Ze spreken mij aan: ‘Wat staar je naar die zwarte vrouw?’

‘Wat zeg je?’ vraag ik.

‘Jij staart naar die zwarte vrouw.’

‘Ik mag toch kijken?’

Het is slechts een puber die zich aanstelt. Hij zegt: ‘Jij mag zo niet kijken naar die zwarte vrouw.’

Ik vraag hem vanwaar hij komt. Zoiets werkt, weet ik van in Brussel. Je moet vragen vanwaar iemand komt, geïnteresseerd kijken, dan instemmend en waarderend knikken. Ze lopen verder, gaan zich elders vervelen.

Waarom verdedigt een Marokkaanse jongen een Congolees meisje dat helemaal in het rood is gekleed? Wil hij

mij zeggen dat hij wel respect heeft voor vrouwen, dat deze straat zijn thuis is? Wil hij onhandig een praatje maken?

Iedereen mag toch kijken?

Ik hoor een meeuw blaffen als een hond. 's Avonds haal ik in mijn hotelkamer de verfschilfers uit mijn portefeuille en leg ze op het tafeltje voor het raam. De kleuren zijn een zeldzaam oud ivoor, afgeregend pistachegroen, een bleek hemelsblauw. Ook een groen dat me doet denken aan koude noordelijke naaldbossen. Het groene en het bleekwitte schilfertje leg ik boven op het boek van Jacqueline Harpman, *Het strand van Oostende*. Op de kaft ervan staat een aquarel van Spilliaert, *De zeedijk*. De kleuren passen perfect, de verfschilfers zijn niet eens zichtbaar, ja, ze verdwijnen geheel in de Spilliaert.